

Siemenyksikkö

Ohje siementen pakkaajien ja markkinoijien ilmoitus- ja tiedostonpitovelvollisuudesta

Ohje siementen pakkaajien ja markkinoijien ilmoitus- ja tiedostonpitovelvollisuudesta

Johdanto

Tämän ohjeen tavoitteena on selventää alan toimijoille ja valvontaviranomaisille ilmoitusvelvollisuuden ja tiedostonpidon lakisääteiset vaatimukset. Tässä ohjeessa on sekä suoria lainauksia lainsäädännöstä, että tulkintoja lainsäädännön soveltamisesta. Ne on tekstissä selkeästi erotettu toisistaan. Esitetyt tulkinnat ovat Ruokaviraston näkemyksiä siitä, miten lainsäädäntöä tulisi soveltaa.

Viranomaisen toiminnan tulee perustua laissa olevaan toimivaltaan ja viranomaistoiminnassa tulee tarkoin noudattaa lakia. Viranomaisohjeet eivät ole oikeudelliselta luonteeltaan muita viranomaisia tai toimijoita sitovia. Viime kädessä lainsäädännön soveltamista koskevat kysymykset ratkaisee tuomioistuin.

1 Valvontaviranomaiset

Siemenlain (600/2019) täytäntöönpanon yleinen ohjaus ja suunnittelu kuuluvat maa- ja metsätalousministeriölle. Siemenlain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvonnasta ja valvonnan järjestämisestä vastaa Ruokavirasto. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY) valvoo siementen markkinointia toimialueellaan. Siementen maahantuontia valvoo Ruokaviraston ohella Tulli.

2 Ilmoitusvelvollisuus

Siemenlain (600/2019) 14 §:n mukaan siementen markkinoille saattajan, maahantuojan ja maastaviejän on tehtävä Ruokavirastolle kirjallinen ilmoitus toimintansa aloittamisesta, lopettamisesta ja toiminnassa tapahtuvista olennaisista muutoksista.

Lainsäädännön mukaan kyseessä olevaa toimintaa harjoittavaksi toimijaksi katsotaan luonnollinen henkilö tai yksityinen tai julkinen oikeushenkilö, joka ammattimaisesti tuottaa, pakkaa, saattaa markkinoille, tuo maahan tai vie maasta siemeniä. Tämä menettely koskee viljakasvien, nurmi- ja rehukasvien, öljy- ja kuitukasvien, siemenperunan, vihanneskasvien, juurikkaiden, viljakasvien alkuperäiskasvilajikkeiden ja nurmi- ja rehukasvien alkuperäiskasvilajikkeiden siemeniä sekä viljakasveista, nurmi- ja rehukasveista, öljy- ja kuitukasveista tai niiden alkuperäiskasvilajikkeista muodostettuja siemenseoksia. Ruokaviraston tulkinnan mukaan ilmoitusvelvollisuus koskee jokaista toimijaa. Ilmoitusvelvollisuus koskee siis myös niitä toimijoita, jotka saattavat markkinoille pelkästään pakkauskokoja, joita tiedostonpitovelvollisuus ei koske.

Lainsäädännön mukaan ilmoituksesta on käytävä ilmi toimijan nimi, toimipaikka ja yhteystiedot sekä toiminnan luonne ja laajuus. Ilmoituksen voi tehdä joko sähköisesti

Siemenyksikkö

Ohje siementen pakkaajien ja markkinoijien ilmoitus- ja tiedostonpitovelvollisuudesta

Ruokaviraston Touko-palvelussa <https://www.ruokavirasto.fi/tietoa-meista/asiointi/sahkoinen-asiointi/touko---siemen--rehu--ja-lannoitevalmistepalvelu/> tai lomakkeella (Ilmoitus siemenen markkinointia, maahantuontia ja maastavientiä koskevasta toiminnasta), joka löytyy Ruokaviraston internetsivuilta <https://www.ruokavirasto.fi/tietoa-meista/asiointi/oppaat-ja-lomakkeet/yritykset/kasvintuotantoala/siementarkastuksen-lomakkeet/>

3 Tiedostonpitovelvollisuus

Siemenlain 15 §:n mukaan siemenen pakkaamotoimintaa, markkinointia, maahantuontia ja maastavientiä harjoittavan toimijan on pidettävä toiminnastaan kauppaeräkohtaista tiedostoa, josta tarvittaessa voidaan vaikeuksitta selvittää valvontaa varten tarpeelliset tiedot.

Lainsäädännön mukaan tämä menettely koskee viljakasvien, nurmi- ja rehuksien, öljy- ja kuitukasvien, siemenperunan, vihanneskasvien, juurikkaiden, viljakasvien alkuperäiskasvilajikkeiden ja nurmi- ja rehuksien alkuperäiskasvilajikkeiden kylvösiementä sekä viljakasveista, nurmi- ja rehuksista, öljy- ja kuitukasveista tai niiden alkuperäiskasvilajikkeista muodostettuja kylvösiemenseoksia. Ruokaviraston tulkinnan mukaan tiedostonpidon tarkoitus on varmistaa kasvinviljelyn tuotantoketjun läpinäkyvyys ja jäljitettävyyden siementuotannon ja –kaupan osalta.

Lainsäädännön mukaan tiedostoa tulee pitää kaikista kylvösiemeneristä ja sitä on tarkastusta varten säilytettävä kuuden vuoden ajan niiden tallentamisesta. Tiedoston on oltava ajan tasalla ja siihen on merkittävä eräkohtaisesti seuraavat tiedot:

- Myyjä
- Ostopäivä
- Kauppaerän numero
- Erän paino
- Ostajien nimet ja yhteystiedot
- Toimituspäivät

Ruokavirasto ohjeistaa kirjaamaan vastaanotot ja toimitukset kauppaeräkohtaisesti tiedostoon siten, että niillä on yhteys liikekirjanpitoon. Siementä edelleen markkinoitaessa kauppaerien numerot merkitään lähetysluetteloon ja myyntilaskuun.

Lainsäädännön mukaan **pakkaamon** on näiden tietojen lisäksi säilytettävä osana tiedostoa kylvösiemenen raakaeriä koskevat viljelystarkastuspäätökset ja vastaanottotodistukset. Tämän lisäksi Ruokavirasto suosittelee merkitsemään tiedostoon myös siemenerän muun käytön, esimerkiksi rehuksi myyminen tai omaksi siemeneksi käyttäminen sekä jäännösvarasto.

Siemenyksikkö

Ohje siementen pakkaajien ja markkinoijien ilmoitus- ja tiedostonpitovelvollisuudesta

Lainsäädännön mukaan tiedostoa tulee pitää kaikista markkinoitavista kylvösiemeneristä.

Poikkeuksena ovat seuraavat pakkauskoot:

1. **Siemenperunan** osalta tämä ei koske 25 kg:n ja sitä pienemmissä pakkauksissa markkinoitavia kylvösiemeneriä.
2. **Nurmi- ja rehukasvien** kylvösiementen pakkausten osalta tämä ei koske 2 kg:n ja sitä pienemmissä pakkauksissa markkinoitavia kylvösiemeneriä.
3. **Öljy- ja kuitukasvien** osalta tämä ei koske 1 kg:n ja sitä pienemmissä pakkauksissa markkinoitavia kylvösiemeneriä.
4. **Vihanneskasvien** osalta tämä ei koske EY-pikkupakkauksissa markkinoitavia kylvösiemeneriä.
5. **Kylvösiemenseosten** osalta tämä ei koske 10 kg:n ja sitä pienemmissä pakkauksissa markkinoitavia kylvösiemeneriä.

Ruokaviraston tulkinnan mukaan tiedot ko. lajien ja lajikkeiden kokonaismyynneistä on kuitenkin oltava saatavilla myyntipaikoittain.

LISÄTIETOJA

Lisätietoja asiasta antavat yksikön johtaja Leena Pietilä p. 040 833 2481 tai tarkastaja Terhi Puisto p. 050 562 6054.

VOIMAANTULO

Tämä ohje tulee voimaan **1.7.2019** ja korvaa edellisen ohjeen kylvösiementen ja pakkaajien ja markkinoijien ilmoitus- ja tiedostonpitovelvollisuudesta nro 13001/4.

Liite Tiedostomalli

Tiedoksi Siemenpakkaamot ja siementoimijat
ELY-keskusten siemenmarkkinavalvojat